

οώπι στο χώμα και με μια φωνή, που δεν την είχαν ακούσει άλλη φορά, να λένε στον ουράνιο Πατέρα: «Πάτερ μου, εἰ δυνατόν εστί, παρελθέτω απ’ εμού το ποτήριον τούτο». Αν εσύ το θέλεις, αυτό το ποτήριο, το τόσο πικρό, ας παραμερίσω από μπροστά μου. Δεν πρόφραισες όμως ν’ αποσύσσω τούτο το λόγο, κι’ ένα άλλο κύμα ανέβηκε στα χείλη κι’ έκανε ν’ ακουστή στη σιωπηλή νύχτα μια δευτέρη ισχυρή κραυγή: «πλὴν οὐχ ως εγώ θέλω, ἀλλ’ ως σύ». Ας μη γίνεται αυτό, που αποζητάω εγώ, αλλ’ αυτό, που είναι το δικό σου θέλημα.

Η αγωνία του, καθώς προσευχόταν, ήταν τόσο μεγάλη, ώστε «εγένετο ο ἰδρώς αυτού ωσει θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες επὶ τὴν γῆν».

Παράξενος λόγος. Δεν μπορούμε να ερμηνεύσουμε, πώς ο Υἱός του Θεού, που πήρε την ανθρώπινη σάρκα και πάτησε στη γη μας, ήταν δυνατόν να έχει μια θέληση διαφορετική από τη θέληση του Πατέρα και πώς χρειάστηκε να κάνει μια προσπάθεια και να ικετεύψῃ θερμά για να εναρμονιστεί με το προαιώνιο θέλημα. Διαβάζοντας τα Ευαγγέλια, επιβάλλεται μέσα μας το θεϊκό στοιχείο σε τέτοιο βαθμό, ώστε, αντικρύζοντας αυτή την φάση της ζωής του θεανθρώπου, κυριεύμαστε από δέος και απορία. Τόσο οδύνη, τόσος πόνος, τόση αγωνία! Άραγε γιατί; Ο ευαγγελιστής Ιωάννης μας λέει, ότι «πάντα δι’ αυτού εγένετο». Ότι η δύνηση της αγωνίας είναι στο σύνολό της καρπός της αγάπης του και της δυνάμεως του. Πώς λοιπόν γίνεται ηώρα, αυτός ο Παντοδύναμος, να κρατάνει στη χέρι ένα πικρό, φαρμακέρο ποτήρι και να μην έχει την δύναμη να το παραμερίσει;

Όμως, ποιος μπορεί να πιν ίσια τη θέσης δεν έχει την δύναμη να τα ξεπεράσει όλα; Λίγο μετά από αυτή την ασυνήθιστη κραυγή της οδύνης, ο Κύριος φανέρωσε τη δύναμη του με το λόγο, που είπε στον Πέτρο: «δοκεῖ σέτι οὐδὲν δύναμαι ἀρπακαλέσαι τὸν πατέρα μου καὶ παραστῆσαι μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγέωνας αγγέλων». Ακόμα και σ’ αυτή την αφάνταστα σκληρή ώρα, η θέσης διατηρεί στο ακέραιο την απέραντη δύναμη της.

Η αγωνία και ο πόνος έχουν εντελώς διαφορετικό νότομα. Αποτελούν μια αποκάλυψη. Φανερώνουν, σ’ όλη την έκταση και σ’ όλη την ιστορία, το μυστήριο, το οποίο ο θεία Γραφή περικλείει στη σύντομη φράση: «γενόμενος υπόκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού», π δε Εκκλησία την και τη ερμηνεύει με τούτη τη δοξολογική έκφραση: «έπαθες ως ἄνθρωπος και εκουσίως υπέμεινας σταυρόν». Έπαθες με την ανθρώπινη φύση σου και θεληματικά υπέμεινες το σταυρό.

Επαθείς ως ἄνθρωπος. Ακέραια η ανθρώπινη φύση στο πρόσωπό του. Η δική μας φύση και των προγόνων μας. Η φύση μας, που κουράζεται, ταλαιπωρείται, πονάει, τρέμει μπροστά στο θάνατο. Η δική μας αγωνία και η αποστροφή στο αντίκρυφο του θανάτου έγιναν και δικά του. Τα δοκίμασε με την μεγαλύτερη ένταση τους. Και ακόμα, εκείνης της ηρεμίας που είναι ασύγκριτη πιο φρεσκό. Το πικρό ποτήρι, τη φαρμακερή γένος της αμφαίνας μας, την οποία επήρει την επάνω του, για να την καθηλώσει στο σταυρό. «Τας αμφαίνας ημών αυτός αντίνεγκεν εν τῷ σώματι αυτού επὶ τὸ ξύλον».

Έτοιμη να αγωνίσει στη Γεστημανή καταλήγει να είναι η προσωπική μας αγωνία. Η αγωνία της ανθρωπότητας μας και της απανθρωπότητας μας. Του γένους μας ο πόνος. Και ταυτόχρονα η λαχαρά μας για λύτρωση.

Αφαιρέστε από την ανθρώπινη φύση μας τη ψιλήθια. Τη μέριμνα για τον εσωτερικό στολισμό, την ιδονία της γνώσεως ή της περιπέτειας, την τάση επιβολής στον κοινωνικό σύβο. Αφήστε κατά μέρος όλα όσα εντυπωσιάζουν τη σύγχρονη ζωή μας. Ανοίξτε σ’ αυτή τη σύντομη ώρα του στοχασμού ένα μικρό έσω διάλογο με την υπαρξή σας, με την πανομοιότητην υπαρξή μας. Αμέσως, θα μπίπτε στη συγκλονιστικό προβληματισμό. Στα κατάπληκτα μάτα σας θα προβάλλεται η αδυναμία μας, η πνευματική και πνηκτική φθορά μας, η αρρώστια του κακού που βρίσκεται μέσα μας, η θλίψη της ενοχής και ο

φόβος του θανάτου. Και θα εξηγήσετε το πώς αυτή η ανθρώπινη φύση μας έκανε τον Κύριο, ιδιαίτερα κατά την σπηλιά, κατά την οποία προχωρούσε να πάθη «σαρκί», να αδημονή και να υποφέρει και να λούζεται στον ίδρωτα της αγωνίας.

Η Γεστημανή, η λύπη του Ιησού, το ποτήριον, τη προσευχή. Η πιο περιεκτική σύνοψη της αγωνίας της ανθρωπίνης υπάρχει. Το προσήμιο της ευλογημένης ιστορίας της λυτρώσεως.

Η εποχή μας δείχνει πώς δεν ευκαιρεί να μείνει σ’ αυτή την ιστορία. Είναι γονιερό μέντη από τα τεχνικά της σχεδιασμάτα και απορροφημένη από τις εξερευνήσεις. Δεν έχει χρόνο ν’ ασχοληθεί με την αγωνία της Γεστημανής, αλλ’ ούτε και με την προσωπική της αγωνία.

Και η ανθρώπινη υπαρξή μας μας εκδικείται. Μία και δεν της δίνουμε την ευκαιρία να αποθέσει το ποτήριο του πόνου και της αγωνίας στη χέρια του Κυρίου για να λυτρωθεί, το κρατάει στα δικά της τα χέρια. Ρουφάει την οδύνη της αμφαίνας, το φόβο του θανάτου, την αγωνία μπροστά στη πνευματικό κενό, τη λύπη και το εσωτερικό κλάμα. Και μόλις που ζητά μέσα σις ανέσεις και την ευημέρεια, δεν βρίσκει εσωτερική γαλάνη, δεν έχει τον τρόπο να απαλλαγή από την πιεστική, υπαρξιακή αγωνία.

Η εποχή μας, δηλαδή εμείς, η γεννά, που στη σύντομη και τη φραγκότητα της αμφαίνας, με σοβαρότητα και αίσθηση της ευθύνης πρέπει να βηματίσουμε προς την

Γεστημανή και να ανοίξουμε κοινωνία, στενή κοινωνία μ’ Εκείνον, που πήρε την υπόσταση μας και την έκανε δική του, για να την λυτρώσει και να την ανακανίστη.

Ο ιδρώς και το αἷμα του Ιησού Χριστού αποτελούν για μας την πηγή μιας νέας ζωής.

Ο ΥΠΝΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Cένα μικρό χώρο, οι αληθινά οικουμενικοί προβληματισμοί. Η Γεστημανή, η γαλλία περιοχή του όρους των ελαΐων, μετασχηματισμένη σε τεράστια καρδιά, που ενορκώνει τις ανησυχίες και τις περιπτέτεις της ανθρωπότητας στη σύνολό της.

Ελάτε και πάλι να βηματίσουμε διακριτά στον ιερό αυτό τόπο. Με τα μάτια προσπλωμένα στο πρόσωπο του Ιησού. Με την καρδιά ανοικτή, ώστε να ουλλαμβάνει την αγωνία του.

Οι τρεις συνοπικοί ευαγγελισταί μας περιγράφουν με πολύ σύντομες άλλα και περιεκτικές γραμμές τα περιστατικά.

Ο Θεάνθρωπος βρίσκεται στην ώρα της πιο έντονης αγωνίας. Και, «περιλυπος», προσεύχεται και ικετεύει τον Πατέρα να παραιμερίσει από μπροστά του το πικρό ποτήριο του πάθους. Όμως, αυτή να μπορεί κατά μέρος το ποτήριο, πλησιάζει ακόμα περισσότερο στα χείλη του. Του προσφέρεται να το αδειάση, να το πάρη όλο μέσα του.

Τα γεγονότα εναλλάσσονται με ρυθμό αφράταστα γοργό. Η πρώτη σκληρή δοκιμασία

προκαλείται από την συμπεριφορά των ίδιων, των αγαπημένων μαθητών. Αφού ο Κύριος τέλειωσε την προσευχή της οδύνης του, οπωρώθηκε και πορεύτηκε προς τους φρεις. Και, τους βλέπει να κοιμούνται. Κουρασμένοι από την εναλλαγή των συγκλονιστικών εντυπώσεων, «βεβαρημένοι» από τις μυστηριόδεις προαναγγελίες και τις θλιβερές προαισθήσεις, είχαν γύρει στα βράχια και είχαν αποκομπή. Δεν κατώρθωσαν να εξοικονωθούν την απαραίτητη αντοχή, για να αγρυπνήσουν και να συντροφεύσουν με την προσωπική τους αγωνία και την δυναμικό λόγο της προσευχής τους τον λαφρεύτιο Διδάσκαλο.

Σαν πρόκλητοι και οινοπίδητοι στην ραθυμία τους ήρθε το παράπονο του Κυρίου: «Ούτως οικιστείτε μίαν ώραν γρηγορίσαι μετ’ εμού».

Μα και ο πρόκλητοι και οι οινοπίδητοι στην ραθυμία τους ήρθε το παράπονο του Κυρίου παράπονο της θρόμβου της αγωνίας. Και την αγωνία της Γεστημανής, από την προσευχή τους βρίσκεται ξανά στην θρόμβη της αγωνίας. Σιωπηλά, χωρίς να ταράξει τον ύπνο τους, απομακρύνεται και συνεχίζει την προσευχή του. Κι’ όταν πια την ωλοκλήρωσε, οινοπίδητος ήρθε τον προσφέροντας την τελείωση της πνευματικής της ζωής.

Εδώ αρχίζει η δεύτερη φάση της αγωνίας της Γεστημανής, η οποία εκπλήσσει την πρόσθια την προσευχή της. Και η πρόσθια προσευχή της αποδειμνεί την προσευχή της πρώτης.

Εδώ αρχίζει η δεύτερη φάση της αγωνίας της Γεστημανής, η οποία εκπλήσσει την πρόσθια την προσευχή της πρώτης. Εδώ αρχίζει η δεύτερη φάση της αγωνίας της Γεστημανής, η οποία εκπλήσσει την πρόσθια την προσευχή της πρώτης. Εδώ αρχίζει η δεύτερη φάση της αγωνίας της Γεστημανής, η οποία εκπλήσσει την πρόσθια την προσευχή της πρώτης.

Ο Ιάκωβος, ο Ιάκωβος, ο Ιάκωβος. Ο βαθύς ύπνος των εκκλησιών και της αγωνίας της Γεστημανής και της αγωνίας της Γε